

SYRGASBEHANDLING I KOMMUNAL HEMSJUKVÅRD vid ordination av distriktsläkare

Bakgrund

Syrgas är ett läkemedel och skall ordinerars av läkare. Nedanstående riktlinjer är tagna efter samråd med länets lungspecialister och syrgassjuksköterskor.

Indikationer

Läkare i Primärvården kan ordinera syrgasbehandling för tillfälligt behov i kommunal hemsjukvård. Diagnoser som kan vara aktuella är hjärtsvikt, allvarlig lufttrörsinfektion och palliation i livets slutskede. Ordination bör föregås av mätning med pulsoximeter för att verifiera sänkt syrgassaturation (<90%) hos patienter med kliniska symptom vilka misstänks vara orsakade av hypoxi. Vid stark misstanke om hypoxi kan behandling påbörjas utan mätning av saturation. Behandlingen skall följas med pulsoximeter. Behandling bör ej ges vid enbart medvetlöshet eller Cheyne-Stokes-andning utan verifierad sänkt saturation.

Försiktighet

Särskild försiktighet med syrgastillförsel vid KOL och misstänkt underventilation som status postpolio eller kyfoscolios. Vid syrgastillförsel till patienter i dessa diagnosgrupper bör risken för koldioxidretention beaktas och saturation under behandling ej överstiga 91 % för att koldioxidretention ska undvikas. Rökförbud under behandling .

Utvärdering

Behandlingen skall omprövas av läkaren inom 2 veckor för att utvärdera effekt eller förlängning. Patientansvarig sjuksköterska i kommunen kontaktar ordinerande primärvårdsläkare. Vid vård i livets slutskede kan fortsatt ordination ges av denne läkare som då också kvarstår som ansvarig för syrgasbehandlingen så att patienten fortsatt kan vårdas i hemmet.

Specialiserad vård

Vid förväntad syrgasbehandling hos patienter på mer än 2 veckor då patienten EJ är i livets slutskede **skall** remiss skrivas till lungsektionen på respektive lasarett. Indikation är $\text{PaO}_2 \leq 7,3$ kPa vid luftandning i vila eller ≤ 90 % syrgassaturation vid mätning med pulsoximeter. I gränsfallet stärks indikationen av organpåverkan som polycytemi, ödem, pulmonell hypertension eller intellektuell nivåsenkning. Förutsättning är en stabil andning och cirkulation under minst 3 veckor samt optimal farmakologisk behandling av bakomliggande sjukdom. Läkare på lungklinik utreder och ordinerar därefter på aktuell patient. Vid hypoxi i samband med exacerbation av KOL kan ställningstagande till långtidsoxygenterapi ej tas men uppföljning sker för att upptäcka utebliven förbättring. När patienten får syrgasbehandling ineliggande vid exacerbation och man ser en klar försämring vid utsättning av behandling, utskrivs denne med långtidsterapi men med omprövning av behovet efter en viss tid. Patienten FÅR EJ vara rökare.

Utbildning

Syrgassjuksköterska samt medicintekniker utbildar patienten samt anhöriga och hemsjukvårdspersonal efter lungläkares ordination av långvarig syrgasbehandling. Installation av aktuell syrgasutrustning till ordinärt eller särskilt boende sker i samverkan med patienten.

Transport

Ombesörjes av personal från MFT/MTA på sjukhuset.

Utrustning

Syrgasflaskor kan finnas tillgängliga i förråd på särskilda boenden.

I de kommuner där syrgaskoncentratorer inköpts används dessa.

Lån av syrgaskoncentrator kan ske från sjukhusen i Växjö och Ljungby efter ordination av primärvårdsläkare.

Transport ombesörjes då av personal från MFT (Växjö) MTA (Ljungby) på helgfri dag.

Pulsoximeter finnes på vårdcentral eller enligt lokal anvisning i kommunen.

LANDSTINGET är ansvarig för anskaffning av pulsoximetrar och koncentratorer **TILL KOMMUNERNA.**

Samråd

Vid ordination måste distriktsläkare samråda med kommunens sjuksköterska om hur tillgången på utrustning ser ut på respektive enhet.

Beställning

Sjuksköterska som tar emot ordination av läkaren ser till att aktuell medicinteknisk utrustning beställs från respektive medicinteknisk avdelning.

Betalningsansvar

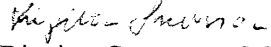
Kommunen ansvarar för transportkostnad då primärvårdsläkare är ordinator. Kommunen ansvarar också för årligt underhåll av tekniska artiklar såsom koncentrator och pulsoximetrar som redan inköpts eller kommer att köpas till kommunerna.

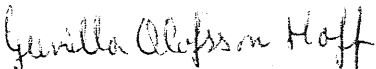
Övrigt ansvar

Sjuksköterska med ansvar för läkemedelsförrådet har också ansvar för enhetens syrgasförråd. Sjuksköterskan skall hålla sig uppdaterad och deltaga i förkommande syrgasutbildningar, som ges av landstingets syrgassjuksköterska.

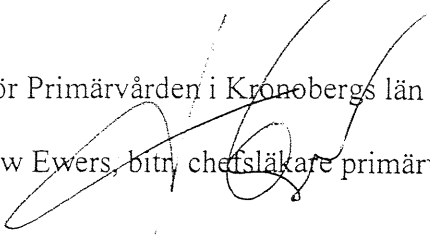
Medicinskt ansvarig sjuksköterska är ansvarig för att rutiner för syrgashantering finnes i kommunen.

För Kommunerna i Kronobergslän 2003 11 03

Birgitta Svensson, MAS Ljungby

Gunilla Olofsson-Hoff, MAS Tingsryd

För Primärvården i Kronobergslän 2003 11 03

Siw Ewers, bitr. chefsläkare primärvård